

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

לפני כבוד השופט דורון חסדאי

דורון בלומשטיין
ע"י ב"כ עו"ד משה בן דרור

המבקש

נגד

אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד אסף שובינסקי

המשיבה

1

פסק דין

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

רקע עובדתי בקצירת האומר

1. ביום 31.3.2020 הגיש המבקש תובענה ייצוגית וכן בקשה לאשר את תביעתו כיייצוגית. המבקש הוא אדם פרטי. המשיבה, על פי הצהרותיה באתר האינטרנט שלה, מחזיקה ברשת "מחסני חשמל" החל משנת 2007, הכוללת 41 סניפים בפריסה ארצית.
2. על פי הנטען בבקשת האישור, המבקש היה מעוניין לרכוש ארגז כלים. בחודש יולי 2019 ביצע חיפוש במנוע החיפוש "גוגל", כאשר התוצאה הראשונה שהתקבלה הייתה פרסומת של המשיבה. עת נכנס המבקש לאתר המשיבה הופיעה בפניו הודעה לפיה כל המוצרים באתר נמכרים בהנחה משמעותית, וכך גם לגבי ארגז הכלים.
3. על פי המחירים שהוצגו באתר, מחירו הרגיל של ארגז הכלים הוא 97 ₪, ואילו כעת, כחלק מהמבצעים המיוחדים, הוא נמכר במחיר מבצע של 64 ₪ בלבד, דהיינו, בהנחה של 50%.
4. לאור ההנחה המשמעותית שהוצגה בפניו, ובשים לב יתר ההנחות באתר, רכש המבקש את ארגז הכלים וכן רכש מנורת שולחן שהוצגה אף היא במחיר "מבצע" של 43 ₪ במקום 65 ₪. דהיינו בשיעור של 43% הנחה.
5. בדיעבד התברר למבקש כי גם 35 ימים טרם רכישת המוצרים הופיעו באתר המשיבה אותם מצגים. כך למשל בעוד המבקש רכש ביום 1.7.2019 את ארגז הכלים, והוצג לו שהמחיר הרגיל של המוצר הוא 97 ₪ והוא "זכה" לרכוש אותו במחיר של 64 ₪ בלבד, הרי שמחירו הקודם של מוצר היה בדיוק אותו מחיר, וגם לגביו הופיע מחיר קודם פיקטיבי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

- 1   6.   לטענת המבקש, במשך חודשים הוצג ארגז הכלים במחירו הרגיל של 64 ₪ בלבד, כאשר
2   לצדו צוין מחיר קודם פיקטיבי של 97 ₪. כך גם היה לגביי מנורת השולחן. מכאן שלמעשה המבקש
3   לא רכש מוצרים בהנחה כלשהי.
- 4   7.   לטענת המבקש מזה תקופה ארוכה המשיבה מפרסמת באפיקים שונים, את קיומם של
5   "מבצעים" שונים בגדרם מוצעות לכאורה הנחות משמעותיות לרוב תוך צוין כי מדובר ב"הזדמנות
6   אחרונה", ליהנות מאותן הנחות. המוצרים מוצגים כמוצרים בהנחה ממחיריהם ה"קודמים",
7   כאשר אותו מחיר "קודם" מחוק, ולצדו מופיעים מחירים "חדשים".
- 8   8.   מהשוואה בין המחירים "הקודמים" לבין המחירים ה"חדשים" עולה כי המחירים
9   ה"קודמים" (המחוקים) אינם המחירים האמיתיים בהם הוצעו המוצרים טרם המבצע, כי אם
10   גבוהים בהרבה מהם, ולמעשה פיקטיביים. עוד נטען כי פעמים רבות מחירי ה"מבצע" של המוצרים
11   למעשה גבוהים יותר מהמחירים בהם הוצעו טרם תחילת המבצע.
- 12   9.   לטענת המבקש אין המדובר באירוע נקודתי כזה או אחר, אלא בשיטת שיווק, מובהקת,
13   גורפת ושיטתית שנועדה להניע את הצרכן לרכוש מוצרים דווקא אצל המשיבה. מטרתה של
14   המשיבה היא לגרום ללקוחות לסבור כי מדובר במבצעים אטרקטיביים, במסגרתם מוצעות הנחות
15   יוצאות דופן עבור כלל המוצרים, על אף שבפועל אין זה המצב.
- 16   10.   לטענת המבקש בהתאם לחוק הגנת הצרכן וכן התקנות אשר הותקנו מתוכו, מבצע או
17   לחילופין מכירה מיוחדת יכולה להימשך 35 ימים לכל היותר, כאשר בצד המחיר המוזל יש לציין
18   את המחיר ה"רגיל" הקודם האמיתי. כמו כן קיימת חובה לציין האם המחיר "הרגיל" היה בתוקף
19   במשך פחות מ-21 ימים טרם תחילת המכירה המיוחדת.
- 20   11.   לאחר 35 יום של "מבצע", מחיר המבצע הופך להיות מחירו הרגיל של המוצר, ולא ניתן
21   להציג את המחיר מחירון, או המחיר המקורי של המוצר.
- 22   12.   המבקש העריך במסגרת בקשת האישור את נזקו האישי בסך של 53 ₪, כאשר נטען כי
23   סכום זה משקף את ההפרש בין הסכום שאותו שילם המבקש עבור המוצרים שרכש לבין סכום זה
24   לאחר הפחתת שיעור ההנחה שהובטח. באשר לנזק לחברי הקבוצה הרי שהוא עולה על סך 2.5
25   מיליון וזאת על בסיס אומדנה.
- 26   13.   באשר לחברי הקבוצה הרי שבמסגרת בקשת האישור בית המשפט התבקש להגדיר את
27   הקבוצה כ"כלל לקוחות המשיבה (ברשת "מחסני חשמל")", הן באתר המרשתת והן בסניפי
28   המשיבה, שהוטעו ביחס למחירים הרגיל (או הקודם) של מוצרי המשיבה אשר נמכרו במכירה
29   מיוחדת ("מבצע") (במהלך 7 השנים האחרונות ועד למועד אישור הבקשה כתובענה ייצוגית".
- 30   14.   לטענת המבקש עילות התביעה הן בין היתר: הטעיה לפי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן,
31   תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"), סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה לפי
32   סעיף 63 לפקודת הנזיקין, התשכ"ח-1968 (להלן: "פקודת הנזיקין"), הפרת חובת תום הלב במו"מ
33   לפי סעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), התעשרות שלא כדין,
34   לפי סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר"). כמו כן
35   הפרה המשיבה את הוראות סעיף 15(א) לחוק הגנת הצרכן שעניינו מכירות מיוחדות, את תקנה 6(1)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

1 תקנות הגנת הצרכן (מכירות באשראי, מכירה מיוחדת ועסקה ברוכלות), תשמ"ג-1983 וכן את
2 תקנה 2 לתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), תשנ"א-1991.

3
4

המשך ההליכים והבקשה המוסכמת להסתלקות

5 15. עוד טרם הגשת תשובת המשיבה לבקשת האישור, הודיעה המשיבה כי הצדדים מקיימים
6 הידברות ביניהם במטרה להביא לסיום המחלוקת מחוץ לכותלי בית המשפט. ביום 11.11.2020
7 הודיעו הצדדים כי גיבשו מתווה מוסכם אשר לדידם יש בו כדי לייצר את המשך בירור ההליך.
8 16. במסגרת הודעה ציינו הצדדים כי במהלך המו"מ הציגו ב"כ המשיבה את עמדת המשיבה
9 ולפיה, בין היתר, מחירי המוצרים אשר מוצעים באתר האינטרנט שלה משתנים עשרות ואף מאות
10 פעמים בשנה, וזאת בין היתר, באמצעות תוכנה לניטור והשוואת מחירים באתרים אחרים, מחיר
11 המוצרים הקודמים (עובר למבצע) לא היו פיקטיביים ואף הוצעו במחירים הגבוהים יותר מאלו
12 שננקבו כמחירים קודמים.

13 17. עוד טענה המשיבה כי לא קיימת בדין הוראה שקובעת מגבלה על משך עריכת המבצע, או
14 על מינימום זמן בו המחיר הרגיל צריך להיות בתוקף, וכי לא בכדי תלוי ועומד תיקון לחוק הגנת
15 הצרכן, אשר עתיד להסדיר סוגיות אלו.

16 18. עוד באותו יום הוריתי לצדדים להגיש הודעה מטעמם בדבר המתווה המוסכם. בהמשך
17 להודעת הצדדים, ביום 6.12.2020, הוריתי כי דיון במתווה המוסכם יתקיים ביום 28.12.2020.
18 19. ביום 28.12.2020 התקיים דיון במעמד הצדדים. במהלך הדיון ציין ב"כ המבקש כי הצדדים
19 הגיעו לכדי מתווה מוסכם אשר כולל הסכמה באשר לפיצוי, על דרך הפיצוי, וכן על הסדרה עתידית.
20 עוד צוין כי בשים לב לעובדה שדרך המתווה היא מתן פיצוי כולל לציבור שהם חברי הקבוצה
21 הרלוונטית, סברו הצדדים כי הדרך הנכונה יותר היא בהגשת בקשה להסתלקות המבקש מבקשת
22 האישור, וזאת על מנת שלא להכפיף את חברי הקבוצה למעשה בית דין (ר' עמ' 1 לפרוטוקול ש' 12-
23 16).

24 20. ביום 26.1.2021 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות המבקש מבקשת האישור.
25 21. בכפוף לאישור בקשת ההסתלקות, מבלי שהדבר יהווה משום הודאה בטענות שהועלו
26 בבקשת האישור או בתובענה הפרטית של המבקש, המשיבה תתחייב כדלקמן:

27 **21.1.** בתוך 30 ימים מיום מתן פסק הדין (להלן: "המועד הקובע") תקפיד המשיבה כי
28 ההנחה שתינתן ביחס למוצרי הנמכרים ברשת החנויות של "מחסני חשמל" ובאתר
29 האינטרנט של "מחסני חשמל" תחושב בהתאם למחירים הרגיל, שהיו בתוקף לפחות 4 ימים
30 לפני מתן ההנחה.

31 **21.2.** כמו כן, מוצר שניתנה לגביו הנחה במשך תקופה של 35 ימים רצופים, ולאחר
32 תקופה זו מחירו לא עלה למחיר המוצר לפני ההנחה, יחושב מחירו הרגיל של המוצר
33 בהתאם למחיר שנהג במשך 35 הימים הקודמים (או אחד המחירים בתקופה הזו, ככל
34 שמחירי המוצר השתנו במהלך 35 הימים, ובלבד שלא יצוין המחיר לפני ההנחה).

35 **21.3.** כיוון שהצדדים הסכימו שקיים קושי ממשי לזהות את חברי הקבוצה הנטענת,
36 הפיצוי יוענק ללקוחות המשיבה העתידיים, זאת מתוך הבנה כי לקוחות המשיבה הם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

- 1 לקוחות חוזרים, ומשכך תתקיים בהכרח חפיפה משמעותית בין חברי הקבוצה הנטענת
2 לבין חברי הקבוצה שיהנו מהפיצוי.
- 3 **21.4.** תוך 12 חודשים מהמועד הקובע, תעניק המשיבה ללקוחותיה הטבה כספית בסך
4 של 650,000 ₪ (להלן: "ההטבה"). ההטבה תינתן באמצעות מתן הנחה של 50% מעלות
5 דמי ההובלה של המוצרים הנרכשים באתר האינטרנט של רשת "מחסני חשמל", בהתאם
6 למחירון שיהיה נהוג אצלה 15 ימים קודם למתן פסק דין. ההנחות על דמי ההובלה שיינתנו
7 במסגרת ההטבה יירשמו במערכות הממוחשבות של המשיבה, ויצוין כי הנחה זו של 50%
8 ניתנת לאור ההסדר שאושר במסגרת ההליך.
- 9 **21.5.** המשיבה מתחייבת כי לצורך ההטבה לא יועלו מחירי דמי ההובלה הרלוונטיים
10 באופן מלאכותי וכדי להבטיח זאת, המחיר ייגזר כאמור ממחירון שיהיה נהוג 15 ימים
11 קודם למתן פסק דין, וכי עם השלמת חלוקת ההטבה יועבר לב"כ המבקש אישור ביחס
12 לחלוקתה, מאת חשב המשיבה, אשר יוגש גם לעיונו של בית המשפט.
- 13 **21.6.** ככל שההטבה לא תוענק במלואה בתוך 12 חודשים מהמועד הקובע, יוארך תוקפה
14 בעוד 6 חודשים. לעניין זה ציינה המשיבה כי היא סבורה כי ההטבה תוענק במלואה בתוך
15 פחות מ-12 חודשים.
- 16 **21.7.** ככל שתתקבל הצעת חוק מפורשת בעניין מושא המחלוקת, המשיבה תפעל
17 בהתאם להוראות החוק המחייבות ולא בהתאם להסכמות הצדדים במסגרת הסתלקות זו.
18 הצדדים אף הביאו לאישור בית המשפט את הסכמתם לעניין גובה הגמול ושכר הטרחה.
19 המשיבה תשלם למבקש גמול בשיעור של כ-5% משווי ההטבה, סך של 32,000 ₪ וכן תשלם למבקש
20 את האגרה ששילם בסך של 5,556 ₪, וזאת בהתאם לאמור בסעיף 7 לתקנות בתי המשפט (אגרות),
21 תשס"ז-2007. כמו כן תשלם המשיבה לבא כוח המבקש שכר טרחה בשיעור של 19% משווי ההטבה,
22 בסך של 128,000 ₪ פלוס מע"מ.
- 23 כן נתבקש בית המשפט לפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה וזאת בהתאם
24 לסמכותו בתקנה 7א(א)(4) לתקנות בתי המשפט (אגרות).
- 25 בית המשפט אף נתבקש לפטור את הצדדים מההליכים הקבועים בסעיף 16(ד)(1) לעניין
26 מינוי תובע חילופי ולהורות כי אין מקום לפרסום בקשת ההסתלקות והעברתה לעיון היועץ
27 המשפטי לממשלה, וזאת בהתאם לתקנה 11 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

דיון והכרעה

התשתית הנורמטיבית – הסדר הסתלקות

- 30
31 לאחר שעיינתי בבקשת הצדדים, מצאתי את הסדר ההסתלקות אשר גובש במסגרת הליך
32 ההידברות בין הצדדים כסביר והולם ומכאן **שמצאתי לאשר את בקשת ההסתלקות** כמפורט להלן.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

26. בסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות קבע המחוקק תנאים לאישור הסתלקות צדדים מתובענה ייצוגית או מבקשה לאישורה, כהאי לישנא:

מבקש, תובע מייצג או בא כוח מייצג, לא יסתלק מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית, אלא באישור בית המשפט, וכן לא יקבל, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה מהנתבע או מאדם אחר בקשר להסתלקותו כאמור, אלא באישור בית המשפט; בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה כאמור, ישקול בית המשפט את אלה:

- (1) אם הבקשה לאישור ההסתלקות הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה;
- (2) התועלת שהביאה הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה.

27. יוער, כי ס"ק 1 וס"ק 2 הוספו לחוק התובענות הייצוגיות במסגרת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10), התשע"ו-2016, במטרה למנוע תופעות של תביעות סרק "מתוגמלות", שהן למעשה תביעות סרק של הגוף הנתבע מעדיף לסלקן תמורת תשלום שכר טרחה וגמול תובע בהיקפים נמוכים למדי, חלף לנהל הליך שלם, גם כאשר אין ממש בתובענה הייצוגית.

28. כך נכתב בדברי ההסבר להצעת חוק זו (הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10) (הסדרי פשרה והסתלקות), התשע"ו-2016, פורסם ברשומות ביום 30.05.2016):

סעיף 16 לחוק מתנה הסתלקות מתובענה ייצוגית או קבלת טובת הנאה בקשר להסתלקות כאמור באישור בית המשפט. במקרים רבים הנתבע מסכים לתת לתובע טובת הנאה כדי לחסוך מעצמו את ניהול ההליך; בקשות כאלה מטילות עומס על מערכת המשפט, כרוכות בעלויות מיותרות לנתבעים ואינן משרתות את עניינם של חברי הקבוצה המיוצגת ושל הציבור. לפיכך מוצע לקבוע כי בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה לתובע המייצג או בא כוחו יידרש בית המשפט לשקול את התועלת שהביאה הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה. עוד מוצע לקבוע כי אם בקשת ההסתלקות מוגשת לפני שהתובענה אושרה כייצוגית, יבחן בית המשפט, במסגרת שיקוליו אם לאשר טובת הנאה כאמור, גם אם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה.

29. דומה, כי במסגרת תיקון זה ביקש המחוקק לאמץ את גישתם של בתי המשפט לעניין אי אישור בקשת הסתלקות "מתוגמלת" במצב בו התובענה אינה מגלה עילה ראויה, תוך התווית קריטריונים ברורים שעל בית המשפט לבחון בבקשות אלו. ראו לעניין זה דברי בית המשפט העליון במסגרת ע"א 4714/13 מרון דיאב נ' חברת איי דיגיטל סטור בע"מ (פורסם בנבו, 2013):

לעניין זה נפסק, כי "אף שהחוק מותיר פתח לפסוק גמול לתובע גם אם לא זכה בתובענה, בהתקיים הצדקה מיוחדת לכך, אין מקום לפסוק גמול לתובע מייצג או שכר טרחה לבא כוחו כאשר התביעה שהוגשה אינה ראויה, וכאשר אין לקבוצה או לציבור ענין לעודדה" (עע"ם 2395/07 אכדיה סופטוור סיסטמס בע"מ נ' מדינת ישראל – מנהל המכס ומס בולים, [פורסם בנבו] פסקה 20 (27.12.2010); וראו גם, ע"א 8430/99 אנליסט אי.אמ.אס. ניהול קרנות בנאמנות (1986) בע"מ נ' ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ, פ"ד נו(2) 247, 259 (2001)). בהקשר זה הובעה הדעה בספרות המשפטית, כי אין מקום לפסוק גמול למבקש להסתלק מבקשה לאישור תובענה ייצוגית (או שכר טרחה לבא-כוחו), כשמדובר בהליך שסיכויו היו קלושים (ראו, אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 87-89 (תשע"א) (להלן – קלמנט)); כן ראו, ע"א 1384/11 ז'טלני נ' בנק הפועלים בע"מ [פורסם בנבו] (30.1.2013) (להלן – עניין ז'טלני)). זאת, על מנת שלא לתמרץ את הגשתן של בקשות לאישור תובענות ייצוגיות מסוג זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

- 1
- 2 30. למעשה, עניין התועלת המתקבלת במסגרת בקשת הסתלקות היוותה עוד קודם לכן אבן
- 3 בוחן בעת אישור גמול ושכר טרחה בבקשות כגון דא, וראו דבריו של פרופ' א. קלמנט בעניין זה
- 4 במאמרו להלן כי "כאשר הבקשה הביאה לשינוי בהתנהגות הנפגע ולפיצוי הנפגעים, התובע
- 5 ועורך-הדין זכאים לגמול ושכר טרחה עבור זמנם, הוצאותיהם והיוזמה לפעולה כנגד הנתבע"
- 6 (א' קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 88 (תשע"א)). יחד עם זאת
- 7 נקצב שיעור הגמול ושכר הטרחה בהתאם לשיקול דעת בית המשפט ובהתחשב בתועלת הספציפית
- 8 המתקבלת בכל מקרה ומקרה (ר' עוד: ת"צ 11784-12-11 דורפמן נ' טיב טעם רשתות בע"מ (פורסם
- 9 בנבו, 13.06.2012); ת"צ 39068-11-12 דרור אביטל נ' זוגלובק שיווק בע"מ (פורסם בנבו,
- 10 24.03.2013); ת"צ 48191-11-13 בירגר נ' מי עדן ייצור (2007) בע"מ ואח' (פורסם בנבו,
- 11 17.08.2014); ת"צ 27043-06-14 ברוך חזן נ' יעד חברה לדלק בע"מ (פורסם בנבו, 09.12.2014);
- 12 ת"צ 15843-01-15 סנקוב נ' ארד הרצל בע"מ (פורסם בנבו, 01.03.2015); ת"צ 13306-06-14 ציון נ'
- 13 יפאורה - תבורי בע"מ ואח' (פורסם בנבו, 10.03.2015).
- 14 31. בע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ ואח' נ' סונול ישראל בע"מ ואח' (פורסם בנבו,
- 15 5.8.18) (להלן: "פס"ד מרקיט") דן בית המשפט העליון בהרחבה בסוגיית תוקפם של הסדרי
- 16 הסתלקות מתוגמלת. בית המשפט התייחס לסכנות הגלומות בהסדרי הסתלקות מתוגמלת (ר' סעיף
- 17 22 לפסק הדין), בחן את הסדרי ההסתלקות בראי החקיקה והפסיקה (ר' סעיפים 23-25), קבע
- 18 קווים מנחים לדיון בבקשה לאישור הסדר הסתלקות מתוגמלת (ר' סעיפים 26-31). בית המשפט,
- 19 כב' השופטת ע' ברון, סיכמה את הדברים בקובעה בין היתר כי:
- 20 **...שומה על בית המשפט הדין בבקשה לאישור הסתלקות מתוגמלת לעשות**
- 21 **שימוש זהיר בכלי של פסיקת גמול ושכר טרחה; תוך מודעות לסכנות**
- 22 **הגלומות בהסדרים מסוג זה לקבוצה, לציבור ולמוסד התובענה הייצוגית;**
- 23 **ובמטרה מצד אחד לקדם הגשת תובענות ייצוגיות ראויות, ומצד שני למנוע**
- 24 **הליכי סרק [...] ואולם לא מדובר באריתמטיקה ואין "נוסחאות בית ספר"**
- 25 **לעניין זה. בסופו של יום ההכרעה בנדון מסורה לערכאה הדיונית בהתאם**
- 26 **לשיקול דעתה בנסיבות המקרה הקונקרטי...**
- 27
- 28 32. כב' השופט נ' סולברג בסיפת פסק הדין קבע, כי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות מציין שני
- 29 שיקולים שעל פיהם יכריע בית המשפט בבקשת תובע מייצג או בא כוח מייצג אם לאשר קבלת טובת
- 30 הנאה בקשר להסתלקות (הסתלקות מתוגמלת): א- קיומה של עילת תביעה לכאורה; ב- תועלת
- 31 לחברי הקבוצה, כאשר שני השיקולים הללו יפים לא רק לצורך החלטת בית המשפט בגדרי סעיף
- 32 16 לחוק אם לאשר הסתלקות אלא גם לגבי החלטת בית המשפט להורות על תשלום גמול לתובע
- 33 המייצג וקביעת שכר הטרחה של בא כוח המייצג (ר' סעיפים 22 ו-23 לחוק תובענות ייצוגיות).
- 34 33. בנסיבות העניין ומבלי לקבוע מסמרות, ובשים לב להתחייבות המשיבה במסגרת בקשת
- 35 ההסתלקות לעניין אופן הצגת המחירים באתר האינטרנט, הרי טוב עשו הצדדים משבאו ביניהם
- 36 בדברים והגיעו להסכמה בדבר הסתלקות המבקש מבקשת האישור.
- 37

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

34. באשר לקיומה של עילת תביעה לכאורה נראה כי על פניו המשיבה הפרה את הוראות הדין הרלוונטיות לעניין אופן הצגת מחיר של מוצרים מסוימים, כ"מחיר" מבצע, בעוד שבפועל מחיר ה"מבצע" הופיע משך זמן רב באתר האינטרנט של המשיבה, ולכל הפחות למעלה מ-30 ימים כפי שעולה מנספחים 6 ו-7 לבקשת האישור.
35. לאור האמור נראה כי טוב עשו הצדדים משבאו ביניהם בדברים והגיעו להסכמה בדבר הסתלקות המבקש מבקשת האישור.
36. יחד עם זאת לא מצאתי לנכון לאשר את הסכמת הצדדים לעניין תשלום גמול למבקש בסך של 32,000 ₪ וכן שכר טרחה לבא כוח המבקש בסך של 128,000 ₪ בתוספת מע"מ כמפורט מטה.
37. סעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי לא תינתן טובת הנאה לתובע מייצג ולבא כוחו של התובע המייצג בגין הסתלקות מבקשה לאישור תובענה ייצוגית. מכאן, שהכלל הינו כי במסגרת הסדרי הסתלקות לא ישולם גמול לתובע ולב"כ המייצג.
38. יחד עם זאת קובע סעיף 16(א) חריג לכלל האמור ומגדיר את התנאים אשר בהתקיימותם יאשר בית המשפט גמול ושכר טרחה במסגרת הסדר הסתלקות. התנאי הראשון אשר קובע הסעיף הינו קיומה של עילת תביעה לכאורה והתנאי השני מדבר בדבר התועלת שהביאה הבקשה לאישור לחברי הקבוצה.
39. לעניין התנאי הראשון, נקבע בפס"ד מרקיס כי על בית המשפט: "לוודא כי אין עסקינן בתביעת סרק, אלא בתובענה שלכתחילה עמדה ביסודה עילת תביעה לכאורה ואולם לאחר הגשתה התברר כי אין עוד תוחלת בהמשך ניהול ההליך".
40. באשר לתנאי השני בדבר התועלת שהביאה הבקשה לאישור לחברי הקבוצה נקבע בפס"ד מרקיס כי על בית המשפט לוודא "...כי לקבוצה צמחה תועלת קונקרטית ורלוונטית כתוצאה מההליך, ואין די מבחינה זו בתועלת כללית ועמומה...אחת השאלות שיש לבחון בהקשר זה, היא אם אמנם היה צורך בנקיטת ההליך הייצוגי לשם השגת התוצאה שהתקבלה".
41. בנוסף לשיקולים המנויים בסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות, על בית המשפט לשקול גם שיקולי רוחב, כגון הסכנות הגלומות למוסד התובענות הייצוגיות וכן יש ליתן את הדעת לקיומה של "בעיית הנציג" במסגרת תובענות ייצוגיות. ולעניין זה ראו דבריה של כב' השופטת ע' ברון בפס"ד מרקיס (ר' פסקה 27 לפסק הדין).
42. בענייננו, בקשת האישור הובילה לתועלת לחברי הקבוצה וזאת בשים לב להתחייבות המשיבה לעניין אופן הצגת המחירים באתר האינטרנט שלה. מכאן, שמתקיימים התנאים שנקבעו בפס"ד מרקיס לפסיקת גמול ושכר טרחה למבקשת ובא כוחה. יחד עם זאת אין מקום לאשר את המלצת הצדדים וזאת בשים לב לשיעור הגמול ושכר הטרחה שהומלץ על ידי הצדדים בהשוואה לשווי ההטבה לציבור, ויפורט להלן.
43. יצוין באשר לקביעת גמול ושכר טרחה בהתאם להמלצת הצדדים, הרי שהכרעה זו מצויה במתחם שיקול דעתו הבלעדי של בית המשפט. לעניין זה ר' דבריו של כב' סגן הנשיא השופט ח' כבוב בת"צ (ת"א) 60359-09-14 עינת יעיש כהן נ' James Richardson Proprietary LTD (פורסם בנבו, 15.3.2021).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

44. במסגרת פסק הדין בת"צ (ת"א) 6423-05-20 שי עקרבי נ' נטוויזן סחר בינלאומי (2002) בע"מ (פורסם בנבו, 29.7.2020) (להלן: "פס"ד עקרבי"), נקבע כי ניתן ליישם את שיטת האחוזים לעניין קביעת גובה גמול ושכר טרחה אשר נקבעה במסגרת פס"ד רייכרט גם בעניינם של בקשה לאישור של הסתלקות מתוגמלת. לעניין זה ר' דבריו של כב' סגן הנשיא השופט ח' כבוב בפס"ד עקרבי, שם בפסקאות שם בפסקאות 18-19 ו-21.
45. בעניינו, ציינו הצדדים כי גובה הגמול המומלץ על ידם מהווה 5% משווי ההטבה, סך של 32,000 ₪ בתוספת מע"מ ואילו שכר הטרחה המומלץ על ידם מהווה 19% משווי ההטבה, סך של 128,000 ₪ בתוספת מע"מ. על הסכום האמור יש להוסיף את התחייבות המשיבה לשאת בתשלום האגרה ששולמה על ידי המבקש בסך של 5,556 ₪, זאת בעוד שווי הפיצוי לקבוצה עומד על סך של 650,000 ₪.
46. יוצא אפוא כי סך הגמול ושכר הטרחה המומלץ על ידי הצדדים עומד על 25% משווי ההטבה לקבוצה, המדובר בשיעור הגבוה באופן משמעותי מאמות המידה שנקבעו בפס"ד רייכרט. אומנם שכר הטרחה אינו בא על חשבון חברי הקבוצה אך בחינת כתבי הטענות מלמדת שההליך שבפניי אינו מורכב, וככל שנדרש זה להכריע בשאלה האם יש בהוראות הדין הקיימות כדי לקבוע מגבלה על משך זמן עריכתו של מבצע ולעניין זה ר' דבריו של כב' סגן הנשיא כבוב בעניין תצ (ת"א) 32754-11-18 גבארין תיסר נ' סונוול ישראל בע"מ (פורסם בנבו, 14.1.2020). כמו כן אין להתעלם מן העובדה כי הבקשה לאישור הסדר ההסתלקות הוגשה בשלב מוקדם של ההליך, ואף עוד טרם הוגשה תשובת המשיבה לבקשת האישור (ראו פס"ד עקרבי, שם בפסקה 21).
47. אשר על כן סך הגמול למבקש יעמוד על הסך של 16,000 ₪ ואילו שכר הטרחה לבא כוח המבקש יעמוד על סך של 60,000 ₪ בצירוף מע"מ.
48. יתרת הסכום בסך של 84,000 ₪ תועבר כתרומה לקרן לחלוקת כספים לפי סעיף 27א לחוק תובענות ייצוגיות, כאשר התרומה תיועד למטרות צרכניות.
- בקשת המבקש למתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה**
49. כפי שפורט לעיל הרי שבמסגרת הסדר ההסתלקות התבקש בית המשפט לפטור את המבקש מתשלום מחציתה השנייה של האגרה. בין היתר טען המבקש כי בשים לב לשלב המקדמי שבו מצוי ההליך וכן כי יש בקבלת הבקשה כדי לעודד צדדים נוספים להגיע בעתיד להסכמים אשר יחסכו זמן שיפוטי יקר, ותביא ליעילות דיונית ומהותית.
50. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים וכן בפסקי הדין אשר הובאו לתמיכה בטענותיהם, מצאתי כי אין מקום לפטור את המבקש מתשלום מחציתה השנייה של האגרה, ואפרט.
51. תקנה 7א לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז 2007 קובעת את חובת תשלום האגרה במסגרת תובענה ייצוגית שאינה נגד רשות. עת המדובר בתובענה ייצוגית אשר מסתיימת במסגרת הסדר הסתלקות רשאי בית המשפט לפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה וזאת משיקולים מיוחדים שישקלו. וכך נקבע בסעיף 7א(4)(ב):
- ... (4) ניתן פסק דין המאשר הסדר הסתלקות לפי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות ישלם המבקש את חלקה השני של האגרה; על אף האמור רשאי בית המשפט –

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

1 (א) להורות כי המשיב ישלם את חלקה השני של האגרה וישפה את
 2 המבקש על סכום האגרה ששילם בעד חלקה הראשון של האגרה בתוספת
 3 הפרשי הצמדה למדד;
 4 (ב) לפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה לפי פסקה זו,
 5 כולה או חלקה, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
 6

7 52. במסגרת תזכיר חוק תקנות בתי המשפט (אגרות) (תובענה ייצוגית) התשע"ז-2017 נאמר

8 במסגרת דברי ההסבר כי אחת מתכליות החוק היא לכסות חלק מעלויות ההליך המשפטי:

9 ...הראשונה היא כיסוי חלק מעלויות ההליך המשפטי אותו יוזם בעל הדין.
 10 תובענה ייצוגית היא הליך מורכב וארוך, אשר דורש, ככלל, משאבים
 11 שיפוטיים רבים. בהתאם, אין מקום להחרגת הליכי התובענות הייצוגיות
 12 מתשלום אגרה, בדומה לשאר ההליכים המתנהלים בבתי המשפט...
 13

14 53. לאחר שדנתי בטענות הצדדים ובשים לב להוראות הדין מצאתי כי אין מקום לפטור את

15 המבקש מתשלום המחצית השנייה של האגרה. הכלל הקבוע במסגרת תקנה 7א לתקנות בתי

16 המשפט אגרות עניינו חיוב המבקש בתשלום אגרה, כאשר החריג לכלל הוא מתן פטור על ידי בית

17 המשפט וזאת כאמור מטעמים מיוחדים שירשמו (לעניין זה ר' ת"צ (ת"א) 66090-05-18 חיה שיר

18 נ' י.ד. אריאל השקעות בע"מ (פורסם בנבו, 21.11.2018) (להלן: "פס"ד אריאל").

19 54. כאמור, לטענת הצדדים, הטעמים המיוחדים אשר מתקיימים בעניינו הינם סיומו המוקדם

20 של ההליך וכן העובדה יהיה בכך כדי לעודד צדדים נוספים להגיע בעתיד להסכמים אשר יחסכו זמן

21 שיפוטי יקר. אין בידי לקבל טענה זו. יצוין כי ביום 28.12.2020 התקיים דיון במעמד הצדדים כך

22 שלא ניתן לטעון כי לא הושקעו משאבים שיפוטיים בניהול ההליך. ולכן אין מקום להורות על פטור

23 מתשלום המחצית השנייה של האגרה ולעניין זה ר' ת"צ (ת"א) 27976-07-19 ליובוב ספקטור נ' אל-

24 כל סחר אלקטרוני בע"מ (פורסם בנבו, 13.4.2020), ת"צ (ת"א) 35762-07-18 עדי שניצקי נ' גולן

25 טלקום בע"מ (פורסם בנבו, 12.11.2018), וכן ר' ת"צ (ת"א) 15001-09-18 ירון בכר נ' מיניסו ישראל

26 בע"מ (פורסם בנבו, 24.1.2019).

סוף דבר

29 55. ההסתלקות מבקשת האישור שבכותרת מאושרת בזאת.

30 56. תביעתו האישית של המבקש כנגד המשיבה נדחית.

31 57. הגמול ושכר הטרחה מאושרים כמפורט בסעיף 47 לעיל. אופן תשלום הגמול ושכר

32 יהיה כדלקמן:

33 57.1. הגמול למבקש יועבר וזאת בתוך 30 ימים ממועד מתן פסק הדין. כמו כן במועד

34 זה תשולם המחצית הראשונה של שכר טרחת בא כוח המבקש.

35 57.2. יתרת שכר הטרחה לבא כוח המבקשת תשולם 30 ימים לאחר הגשת הודעת

36 העדכון מטעם המשיבה, הנתמכת על ידי תצהיר מטעם נציג מורשה מטעמה, בדבר

37 השלמת מתן ההטבה לציבור כאמור בסעיף 21.4 לפסק הדין. כמו כן תצרף המשיבה

38 אישור מהאפוטרופוס הכללי בדבר קבלת התרומה בסך של 84,000 ₪, כאמור בסעיף 48

39 לפסק הדין.

40

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 54478-03-20 בלומשטיין נ' אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ

- 1 המבקש ישא בתשלום חלקה השני של האגרה. 58
- 2 בנסיבות העניין לא מצאתי מקום לאיתור מייצגים חילופיים כאמור בסעיף 16(ד)(1) 59
- 3 לחוק. כפועל יוצא מכך נמחקת בקשת האישור. 60
- 4 המזכירות תמציא את פסק הדין לב"כ הצדדים וכן למנהל מערכת בתי המשפט לצורך 60
- 5 רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.

6
7
8
9

ניתן היום, ח' אייר תשפ"א, 20 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

דורון חסדאי, שופט

10
11
12
13

